

INHOUD

Een kennismaking	6
Mechelse kroniek (1789-1914)	12
Deel 1. De bestuurlijke en politieke omwenteling	
Van Heerlijkheid tot stadsgewest	18
De Brabantse Omwenteling (1789-1790)	22
De Grote Raad uit de stad verjaagd (1792)	24
De geboorte van de democratie (1792)	26
De Franse Terreur (1794-1798)	30
Waardeloos papiergeld (1792-1796)	32
De Boerenkrijg (1798)	34
Napoleon: dictator in een schijndemocratie (1799-1813)	38
Oranje boven! (1814-1830)	40
Passieve Mechelaars tijdens de Belgische revolutie (augustus – oktober 1830)	44
De eerste kiesstrijd (oktober - november 1830)	48
De burgerwacht als politieke biotoop (1830-1914)	50
“De schandigste en hatelykste partygeest” (1858-1860)	52
Spannende kiesstrijd	56
De stichting in Mechelen van de <i>Vlaamse Socialistische Arbeiderspartij</i> (1877)	58
Bekwaam om te stemmen? (1884-1892)	60
De Belgische Werkliedenpartij Afdeling Mechelen (1885)	64
Mechelen: het centrum van de anarchisten in de Lage Landen (1891-1902)	68
De invoering van het algemeen stemrecht en de evenredige vertegenwoordiging (1892-1899)	70
De tweestrijd tussen katholieken en liberalen	74
Daens, onbemind in Mechelen	80
De mislukte strijd voor het enkelvoudig stemrecht (1902-1905 & 1913)	82
Pas in 1912 de eerste socialist in de gemeenteraad	84
Politieke dynastieën in de negentiende eeuw	86
Burgemeesters van Mechelen tussen 1830 en 1914	88
Deel 2. De industriële omwenteling	
Fabrieken, machines en “voituren op vaporeur”	99
De oude stapelrechten onder druk	102
Een marktplaats van groenten, vee en vis	104
Textielcentrum en Kanten Koningin	110
Mechelen meubelstad	118
Knooppunt van de Belgische spoorwegen	122
De spoorwegstations	128
Het arsenaal en de arsenaalmannen	132
De teloorgang van de binnenscheepvaart	134
Een allegaartje van zelfstandigen en ondernemers	138
Dienstpersoneel en openbare diensten	144
Zonder werk	145
Deel 3. De demografische evolutie en de stadsontwikkeling	
De centrumstad in wording	147
Beeldenstorm in ‘t groot	156
Stadsmuren, poorten en commiezenhuizen	158

Garnizoensstad als spil in de fortengordel	164
In 't prison: de nieuwe kijk op het gevangeniswezen	170
Gas, elektriciteit en drinkbaar water	172
Openbaar vervoer	174
Straatnamen op een bordje	176
Water in de straat	178
Watermolens en windmolens	181
De wijzerplaten van de toren	184
“Mechelaars, maak die toren af!”	186
Het derde stadhuis	188
Deel 4. De sociale omwenteling	
Sociale ongelijkheid, onderstand en hulpvaardigheid	195
Bourgondisch eten en drinken... enkel voor de elite	202
Cholera, tering en een nieuw ziekenhuis	207
Alfabetisering en onderwijs	212
Les in kunst en muziek	216
De eerste democraten	220
De opkomst van de mutualiteiten, coöperaties en syndicaten	224
De Mechelse arsenaalmannen in een nationale voorbeeldfunctie	228
De geweldloze sociale en politieke actie, of toch niet?	230
Belastingen en taksen	232
Deel 5. De levensbeschouwelijke omwenteling	
De aartsbisschoppelijke stad in woelige tijden	235
De aartsbisschop, de koning en de regering	238
Heropleving van de vrijmetselarij en de vrijdenkersbeweging	244
De Katholieke Universiteit van Mechelen	247
“De schoone ziel van 't kind”	250
Van de wieg tot het graf	254
Kardinaal Mercier: de herder in harde tijden	256
Deel 6. De culturele omwenteling	
Museum, archief en bibliotheek: nieuwe diensten voor de burger	260
Zingend brons	264
Muziek, dans, toneel	268
De “Mechelse School” van kunstenaars	271
De taal is gansch het volk... maar niet in Mechelen	279
Alles voor Vlaanderen?	282
Gazetten	284
Deel 7. Vrije tijd, sport en ontspanning	
Processies, de cavalcade en de Ommegang	288
Profane praalstoeten, optochten en Sinte-Mette	292
Kermissen, carnaval en andere volksfeesten	295
Bals, “barbaarse dansorgels”, cinema’s en... onwettige kinderen	297
Een gezonde geest in een gezond lichaam	300
De fiets en de auto	304
De vernietigende oorlog	308
Mechelen van 1789 tot 1914	312
Bronnen en literatuur	316